

13. maj 2026

FM2026/176

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt Grønland bør udvikle en national alkoholpolitik med barnets rettigheder som det overordnede princip, samt hvordan balancen mellem individuel frihed og beskyttelsen af børn bør tilrettelægges.

(Medlem af Inatsisartut Nivi Rosing, Inuit Ataqatigiit)

På vegne af Siumut takker medlem af Inatsisartut Nivi Rosing for Inuit Ataqatigiits forespørgselsbaserede debatoplæg om et vigtigt emne.

Det, som fremlæggeren af debatoplægget har præsenteret, er noget, der skaber en meget stor splittelse i samfundet, nemlig politikken vedrørende alkohol. Samtidig har hun fremlagt grundlag for en vigtig debat i forhold til børns rettigheder og samfundets ansvar.

Fra Siumut vil vi indledningsvis tydeliggøre, at alle børn i Grønland har ret til at vokse op under trygge forhold. Derfor handler debatten om alkoholpolitik ikke kun om voksnes individuelle frihed, men også om børns ret til tryk, omsorg samt et liv uden vold og med sikkerhed.

Alkohol har gennem generationer haft store konsekvenser for mennesker og samfund i Grønland. Selvom mange familier lever trygt og stabilt, viser undersøgelser stadig, at alkoholproblemer er et betydeligt problem i mange hjem. Samfundsundersøgelser viser blandt andet, at i fire ud af ti familier forekommer eller har der forekommet alkoholproblemer. Derudover viser forskning, at børn, der er vokset op i hjem med hyppige alkoholproblemer, har en væsentligt større risiko for at blive udsat for vold, omsorgssvigt og seksuelle overgreb.

De seneste undersøgelser fra Statens Institut for Folkesundhed viser, at 26,4 procent af kvinderne og 10,4 procent af mændene i Grønland er blevet udsat for seksuelle overgreb i deres barndom.

Undersøgelser viser også, at børn, der vokser op i hjem med hyppige alkoholproblemer, har dobbelt så stor risiko for at blive udsat for seksuelle overgreb. Dette er ikke blot tal. Det er børn og unge, som bærer konsekvenserne resten af livet.

Vi ved også, at alkohol ofte er en hovedårsag til vold i hjemmet, selvmord, psykiske problemer og opløsning af familier. Derudover ved vi, at der stadig er mange tilfælde, som ikke bliver anmeldt. Mange børn fortæller ikke om deres oplevelser. Mange tilfælde af vold og omsorgssvigt bliver ikke anmeldt eller registreret. Derfor må vi erkende, at de reelle forhold i nogle tilfælde er værre end de tal, vi har.

Historiske tal viser, at Grønland sammenlignet med andre lande stadig har et meget højt alkoholforbrug. Selvom forbruget er faldet siden 1980'erne, mener Siumut, at vi som samfund stadig har en forpligtelse til at få vores alkoholvaner ændret.

Ifølge OECD-rapporter kan man se, at det gennemsnitlige forbrug i 1987 var 22 liter pr. indbygger i vores land, mens det i dag ligger omkring 7 liter, og at vi dermed ikke drikker mere end i Danmark. Tallene

viser nemlig, at danskerne i gennemsnit er blandt de mest drikkende i Norden. Ikke desto mindre er vores måde at drikke på en af de større udfordringer for os grønlandere.

Derudover er alkoholforbruget i visse familier og dele af samfundet periodevis meget højt, og det medfører negative konsekvenser for samfundet – ikke mindst for børn og unge.

Derfor mener Siumut, at Grønland bør arbejde hen imod at udarbejde en samlet, landsdækkende alkoholpolitik, hvor barnets behov og rettigheder sættes i centrum. Som samfund har vi et ansvar for at beskytte børn mod konsekvenserne af voksnes alkoholmisbrug. Ifølge FN's Børnekonvention skal barnets tarv komme i første række, og dette bør også afspejles i vores alkoholpolitik.

Siumut mener også, at løsningerne bør være baseret på ansvar og respekt for det enkelte menneskes livsvilkår. Alkoholpolitik kan ikke alene bygge på forbud og kontrol. Hvis vi ønsker forandring på længere sigt, har vi brug for stærkere forebyggelse, bedre behandlingsmuligheder – gennem anvendelse af behandlingsformer, der passer til vores land og vores befolkning – familieorienteret støtte samt tidligere indsats over for børn og unge i udsatte hjem. Hjælpetilbud skal være tilgængelige i hele landet – også i bygder og mere afsides områder.

Fra Siumut mener vi desuden, at vi som samfund fortsat skal bryde tavsheden omkring misbrug. Alt for mange børn vokser stadig op med følelser af skyld, skam og utryghed. Børn skal ikke bære voksnes problemer alene. Derfor må vi styrke samarbejdet mellem skoler, sundhedsvæsen, socialforvaltning, politi, politikere og frivillige, så børn kan blive opdaget og hjulpet tidligere.

Siumuts mål er klart: Færre børn skal vokse op i hjem præget af alkoholmisbrug, vold og omsorgssvigt. Flere familier skal have mulighed for hjælp, behandling og støtte, før problemerne vokser sig store. Og flere børn skal kunne vokse op i tryghed, stabilitet og med håb for fremtiden.

Siumut takker for det vigtige debatoplæg i Inatsisartut og ser frem til debatten. Erik Jensen, Siumut